

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/93/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612213316
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5612213316.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti žalovanému M. P., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XX/X, o zaplatenie 866,06 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/10/2013-157 zo dňa 13. augusta 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu (v celom rozsahu) zamietol, keď vychádzal zo záveru o premlčaní uplatňovaného nároku. Zmluvu o úvere (uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným) kvalifikoval ako zmluvu spotrebiteľskú. Následne v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ex offo prihliadal na oslabenie nároku žalobcu ako predávajúceho (dodávateľa). Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami sporu okresný súd zároveň konštatoval, že dĺžka premlčacej doby sa spravuje občianskoprávnymi predpismi (§ 52 ods. 2 Obč. zák.); a teda je trojročná. Keďže k výpovedi zmluvy o bežnom účte, v rámci ktorej vznikol i dotknutý úverový vzťah, došlo dňa 23.6.2008 (s účinnosťou najneskôr dňa 3.7.2008), v čase podania žaloby na súde - až dňa 28.11.2012 - nepochybne uplynula trojročná premlčacia doba.

2. Pokiaľ aj žalobca poukazoval na dohodu o uznaní dlhu zo dňa 31.3.2012, okresný súd mal za to, že táto je neplatná pre jej rozpor s dobrými mravmi. Uviedol, že (výlučne) žalobca inicioval uzavretie dohody o splácaní dlhu v splátkach, pričom do tejto dohody zakomponoval uznanie dlhu s cieľom zlepšiť si na úkor žalovaného spotrebiteľa svoje právne postavenie pri vymáhaní pohľadávky, ktorá v danom čase už premlčaná. Žalovaný nemal možnosť ovplyvniť obsah dohody, lebo tá bola vopred pripravená žalobcom na predtlačenom formulári. Okresný súd konštatoval, že mu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že žalobca pri uzatváraní dohôd o uznaní dlhu a o jeho splácaní v splátkach nepoučuje dlžníkov o inštitúte uznania dlhu a predovšetkým o jeho právnych následkoch. Predmetná dohoda pritom nebola so žalovaným uzavretá s cieľom reálneho poskytnutia mu výhody splátok, o čom svedčí aj skutočnosť, že v nej absentuje dojednanie výšky a splatnosti jednotlivých splátok. Navyše, vyhlásenie o vedomosti dlžníka o premlčaní dlhu je obsiahnuté v čl. 3 predmetnej dohody označenom ako „Forma splatenia záväzku“, hoci uznanie záväzku bolo upravené v samostatnom článku 2. Okresný súd zdôraznil, že právny úkon vyhlásenia dlžníka o premlčaní dlhu nijako nesúvisí s formou splatenia záväzku; preto môže pozornosti spotrebiteľa uniknúť.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v spore úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže dotknutý procesný nárok z jeho strany nebol uplatnený.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovieť, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Uviedol, že v dôsledku uznania dlhu v rámci Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 31.3.2012 (ďalej len „Dohoda“), ktoré spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom pre jeho platnosť, došlo v zmysle § 110 ods. 1 veta druhá Obč. zák. k prerušeniu plynutia premlčacej doby a k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby. Tvrdil, že k tomu, aby nastali predmetné účinky, zákon nevyžaduje vedomosť dlžníka o premlčaní dlhu v čase jeho uznania. V tejto spojitosti poukazoval na rozdielnosť účinkov uznania dlhu podľa § 110 ods. 1 veta druhá Obč. zák. a podľa § 558 Obč. zák., ako aj náležitostí potrebných k tomu, aby tieto účinky nastali. Zároveň v bode 3.1 veta posledná Dohody je jednoznačne a zrozumiteľne obsiahnuté, že „Osoby uvedené v bode 1.2 a, alebo 1.3 tejto Dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Tým, že žalovaný podpísal Dohodu, prejavil vôľu splniť záväzok; čo je tiež v jeho záujme, pretože po splatení dlhu nebude figurovať v databázach neplatičov a môže si tak v budúcnosti zlepšiť svoje postavenie pri žiadosti o úver. Podľa žalobcu Dohoda neobsahuje zložité alebo zavádzajúce formulácie a ani jej obsah nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť; okrem toho ju podpisoval vo svojom bydlisku.

5. Odvolateľ ďalej namietal, že okresný súd vybočil z medzí a účelu ochrany spotrebiteľa upravenej v Občianskom zákonníku, keď negoval hmotnoprávne inštitúty uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 Obč. zák. a uznania záväzku v zmysle § 558 Obč. zák., pričom vychádzal len z domniek, ktoré riadne neodôvodnil. Tým došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov. Konanie žalovaného, ktorý si bol vedomý svojho záväzku, avšak nespĺnil ho, nepovažoval za morálne a čestné; takémuto konaniu nemožno ani poskytnúť súdnu ochranu. Odvolateľ nadväzne citoval z viacerých súdnych rozhodnutí v iných obdobných veciach. Nesúhlasil taktiež s aplikáciou § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. pre jeho (tvrdý) rozpor s Ústavou SR, resp. ústavnými princípmi; osobitne, ak svoj nárok uplatnil na súde pred nadobudnutím účinnosti predmetnej právnej normy. Pripomenul, že Okresný súd Košice II podal Ústavnému súdu SR návrh na začatie konania o určenie, že dotknuté ustanovenie je v nesúlade s Ústavou SR.

6. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 378 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. Neobstojí námietka žalobcu, že okresný súd záver o neplatnosti dohody o uznání záväzku/dlhu riadne neodôvodnil. Okresný súd v danej spojitosti konkrétne vymedzil jeho východiská a vysvetlil svoje úvahy, ktoré odvolateľ argumentačne relevantne nespochybnil.

9. Je nesporné, že iniciátorom dotknutej Dohody bol výlučne žalobca, ktorý jediný formuloval v celom rozsahu jej znenie. Okresný súd náležite v konkrétnostiach súdnej veci zdôraznil, že vôbec nešlo o úmysel uzavrieť dohodu o splátkach; prioritne preto, že žiadne splátky (ich výška, či termíny) ani neboli dojednané. Následne jediným reálnym dôvodom uzavretia tejto Dohody bolo zásadné zlepšenie postavenia veriteľa na úkor dlžníka, v ktorom procese žalobca postupoval tak, aby práve tento jeho zámer (osobitne v spojitosti s tým, že išlo o premlčaný dlh) zostal pre dlžníka/spotrebiteľa (minimálne) nejasný. Uznanie záväzku bolo pritom súčasťou formulároveho tlačiva, ktorého dominantnou a spotrebiteľovi zrozumiteľnou časťou názvu bolo označenie „Dohoda o uzavretí splátkového kalendára...“.

10. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na čl. 3.1 veta posledná Dohody, v zmysle ktorého mal žalovaný výslovne vyjadriť vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, vôbec tým nespochybnil argumentáciu okresného súdu, že predmetné ustanovenie bolo zakomponované do nesúvisiaceho článku Dohody, ktorý sa týkal formy splatenia záväzku. V dôsledku uvedeného je plne dôvodným záver o uniknutí pozornosti žalovaného ako „priemerného spotrebiteľa“. Otázka vedomosti žalovaného o premlčaní dlhu však nie je v prejednávanej veci podstatnou.

11. Nemalú mieru účelovosti vykazuje i tvrdenie žalobcu, že uzavretie Dohody bolo v záujme žalovaného. Pokiaľ žalovaný mal vôľu splniť žalobcovi svoj dlh (čo tvrdí odvolateľ), mohol tak učiniť bezprostredne;

podmienkou splnenia dlhu nebolo a nie je jeho uznanie. Ako konštatuje i samotný odvolateľ, až splnenie záväzku (a teda nie len jeho uznanie) dlžníkom by malo za následok, že by žalobca nefiguroval v databáze neplatičov.

12. Na základe rozoberaného sa krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu o neplatnosti Dohody, resp. jej časti týkajúcej sa uznania záväzku žalovaným - spotrebiteľom, pre rozpor s dobrými mravmi. Nadväzne správne vychádzal pri posúdení otázky premlčania nároku žalobcu zo všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby podľa § 101 Obč. zák.

13. Zo zákonného textu § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. - „Orgán rozhodujúci o nárokoch... prihliada...“ je možné vyvodiť, že primárne predstavuje úpravu procesnej činnosti orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, čo zodpovedá záveru o jeho procesno-právnom charaktere. Výlučne v rámci procesnej činnosti dotknutého orgánu je totiž možné aplikovať právnu normou vyžadovaný postup. Taktiež formulácia "bez návrhu" podčiarkuje striktnú procesnú väzbu predmetného zákonného ustanovenia. Nič na tom nemení skutočnosť, že zákonodarca použil v dotknutej norme pojem premlčanie, ktorý inštitút je prioritne upravený v hmotnoprávnych predpisoch. Za určujúci je potrebné považovať celkový kontext jeho použitia, t.j. v rámci výpočtu okolností, na ktoré je konajúci orgán povinný prihliadať pri poskytovaní spotrebiteľskej ochrany. Zmyslom dotknutej úpravy je teda poskytnutie ochrany slabšej strane (jej subjektívnemu právu) prostriedkami civilného práva procesného.

14. Pri procesných normách pritom platí pravidlo ich okamžitej aplikácie, t.j. že pôsobia okamžite od nadobudnutia účinnosti aj na už existujúce vzťahy; okrem prípadu, ak zákonodarca stanoví osobitný právny režim. Ako (len) podporný argument možno spomenúť výkladové pravidlo, podľa ktorého sa má každá právna norma vykladať na prospech toho, na ochranu koho je primárne určená. Z tohto pohľadu je správnym výkladom nepochybne taký, v zmysle ktorého má ochrana slabšej strany (spotrebiteľa) nastúpiť okamžite.

15. Správnosť opísaných úvah je už aktuálne potvrdená i rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR. Ten v rozhodnutí sp. zn. 3 M Cdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015 uviedol, že nepristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku (predmetom ktorého bolo práve posúdenie neplatnosti uznania dlhu spotrebiteľom pre rozpor tohto úkonu s dobrými mravmi) vzhľadom na nežiaducu samoúčelnosť takéhoto postupu. Po vrátení veci okresnému súdu by tento totiž musel v konaní (začatom pred účinnosťou rozoberanej novely zákona č. 250/2007 Z.z.), ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, vziať zreteľ na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý síce nadobudol účinnosť 1.5.2014, ale - vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení - sa momentom svojej účinnosti vzťahuje i na vzťahy založené pred týmto dňom.

16. Vo vzťahu k argumentácii odvolateľa o konaní o nesúlade § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. s Ústavou SR je potrebné zdôrazniť, že Ústavný súd SR nevyužil oprávnenie pozastaviť účinnosť označeného zákonného ustanovenia. V prejednávanej veci tak sudy oboch inštancií vychádzali z (aktuálne) účinného a platného stavu právnej úpravy.

17. Pokiaľ odvolateľ citoval z rozhodnutí súdov v iných veciach, nezrejmlil v potrebnom rozsahu súvislosť týchto rozhodnutí s prejednávanou vecou, resp. so závermi okresného súdu. Je v rozpore s princípmi nestrannosti súdu a rovnosti postavenia strán v civilnom sporovom konaní (na ktoré princípy samotný odvolateľ, aj keď v inej súvislosti, poukazoval) dedukcia súdu, ktorý by bezprostredne vlastnou činnosťou nahrádzal plnenie povinností strany sporu, a tým ju bezdôvodne zvýhodňoval voči protistrane.

18. Zároveň platí, že rozhodnutia (všeobecných) súdov v iných veciach nie sú pre konajúce sudy záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2, § 455 CSP). Podstatné v danej súvislosti je, že okresný súd (čiastočne i v spojení s dôvodmi tohto - odvolacieho - rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/ vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

19. Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré krajský súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

20. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Taktiež v tejto časti je významná

viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi dôvodmi odvolania. Odvolateľ vo vzťahu k predmetnému výroku neposkytol žiadnu (proti)argumentáciu. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd v otázke náhrady trov náležite aplikoval zásadu úspešnosti strán v spore/konaní a (v tom čase) návrhový charakter rozhodovania o trovách konania.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaný voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.